

Projektowanie Układów ASIC Laboratorium

Ćwiczenie nr 3. Szeregowy algorytmiczny przetwornik analogowo – cyfrowy.

1. Wstęp.

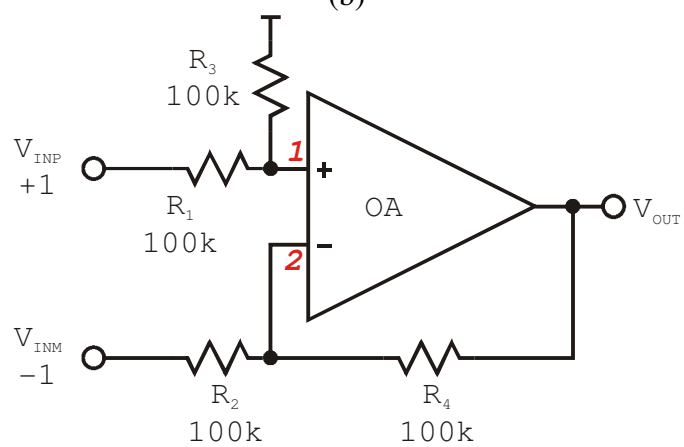
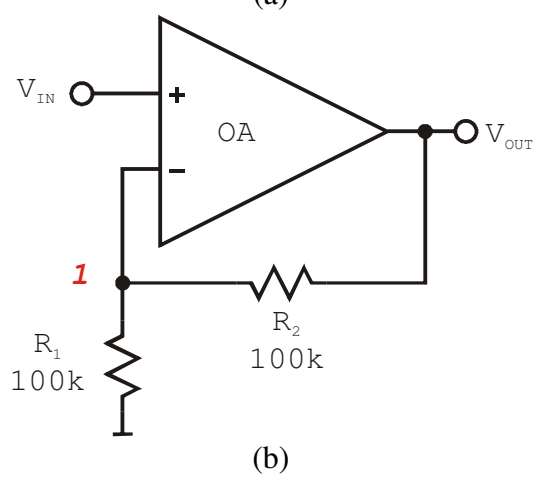
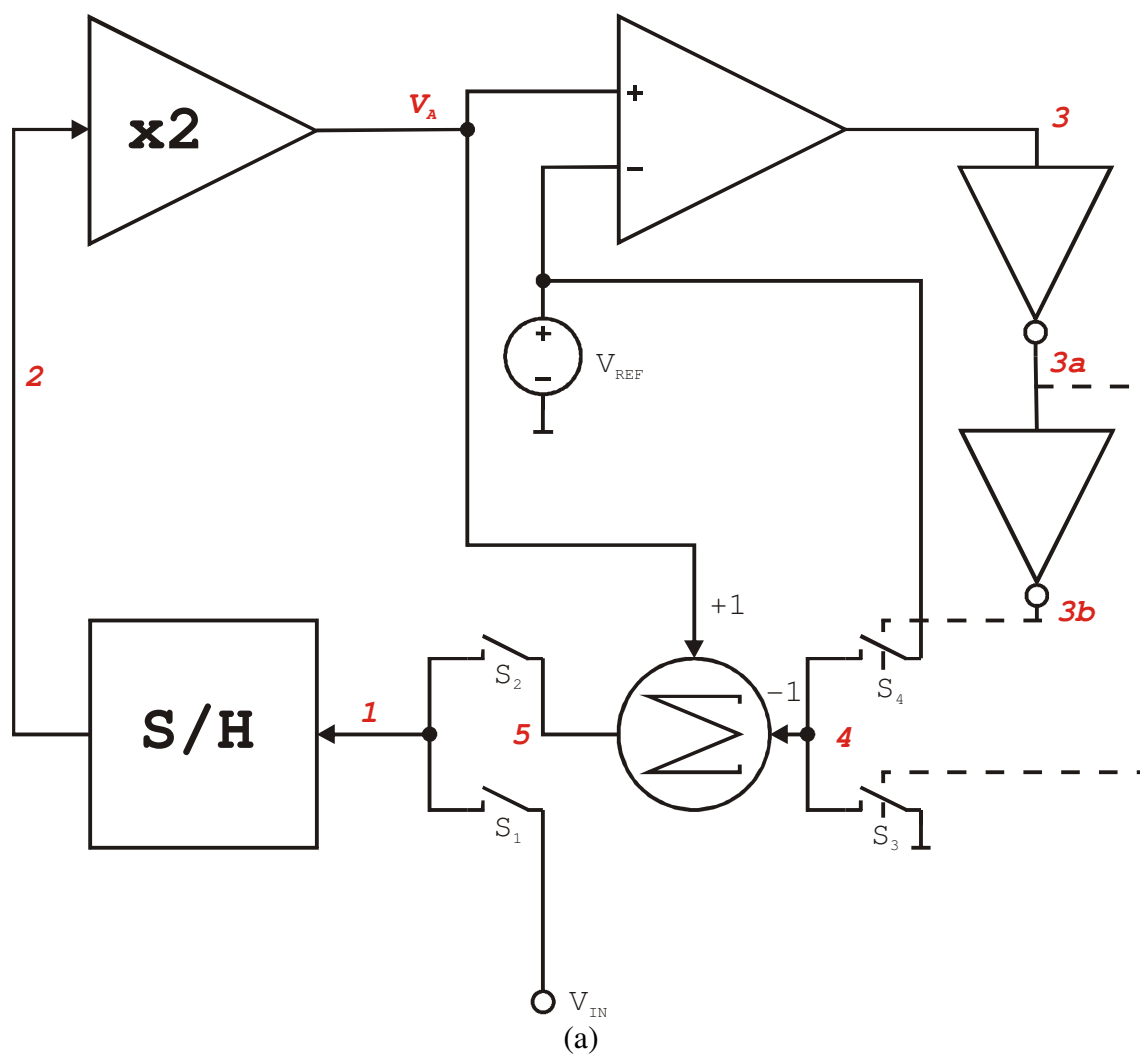
Przetworniki analogowo – cyfrowe oraz cyfrowo – analogowe stanowią niezmiernie istotne elementy współczesnych systemów mikroelektronicznych. W ramach niniejszego ćwiczenia wykonywane są badania symulacyjne szeregowego algorytmicznego przetwornika analogowo – cyfrowego.

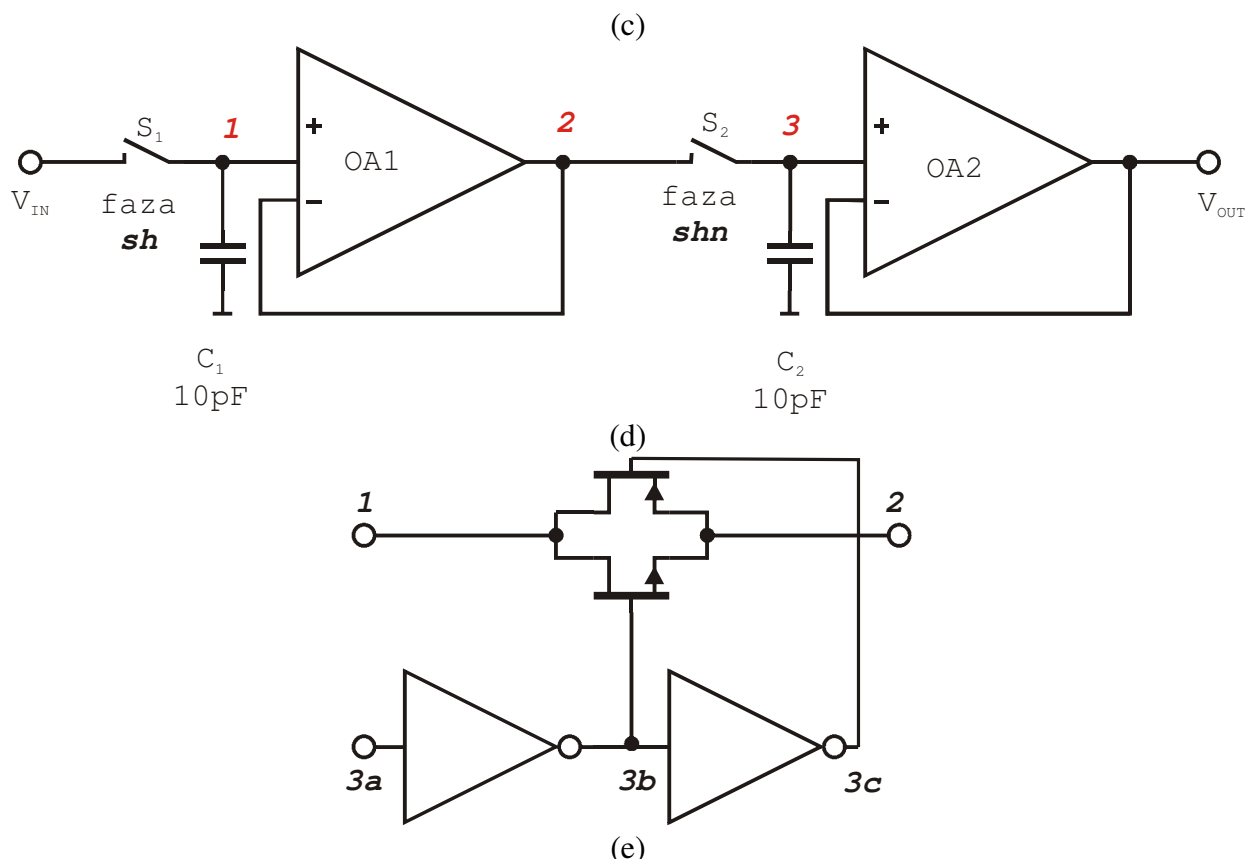
2. Przygotowanie do laboratorium.

Przed przystąpieniem do wykonania ćwiczenia należy odświeżyć wiadomości dotyczące budowy i działania przetworników CA i AC jak również należy zapoznać się z obsługą symulatora PSPICE. Na końcu niniejszego opracowania podana jest niezbędna literatura.

3. Przetwornik analogowo – cyfrowy.

Schemat blokowy badanego przetwornika przedstawiony jest na rys. 1. Lista połączeń łącznie z parametrami modeli (0.18um nwell CMOS) do programu PSPICE umieszczona jest w załączniku A. Nazwy węzłów oznaczone są kursywą. Napięcie zasilające klucze i inwertery kluczy przyjąć równe 3.3V. Klucze S1-S4 należy zrealizować zgodnie ze schematem na rys. 1(e). Napięcie sterujące klucze powinno wynosić odpowiednio 3.3V oraz 0V. Wartość napięcia odniesienia V_{REF} należy przyjąć równą 512mV. Symulacje należy wykonać w 2 wariantach a mianowicie dla idealizowanych kluczy sygnałowych i wzmacniaczy operacyjnych oraz dla rzeczywistych kluczy sygnałowych i wzmacniaczy operacyjnych. W drugim przypadku jako wzmacniacze operacyjne należy użyć wzmacniaczy jak w ćwiczeniu nr 1 z następującymi zmianami: jako masę sygnałową należy przyjąć poziom 0V, należy zastosować symetryczne napięcie zasilające $\pm 3.3V$ oraz ze zmienionymi wymiarami tranzystorów M7 i M10 (jak w załączonym pliku). Załączona lista połączeń umożliwia symulację zarówno idealizowanego modelu przetwornika jak i rzeczywistego. Aby wykonać symulację modelu idealizowanego należy jako nazwy podukładów kluczy sygnałowych wpisać wyrażenie *Sideal* a nazwy podukładów wzmacniaczy operacyjnych *OAI*. W przypadku symulacji układu rzeczywistego należy podać odpowiednio *Sreal* oraz *OA*. W celu ułatwienia znalezienia punktu startowego należy stosować polecenia *.savebias* oraz *.inc* symulatora PSPICE. W przygotowanej liście połączeń tak ustawiono czasy załączania kluczy aby wykonać przetworzenie 16-to bitowe. Należy zwrócić uwagę jaki jest punkt startowy analizy *.tran*. Jeśli któreś z napięć sygnałowych analogowych jest ujemne wówczas należy wykonać ponownie analizę z podaniem dodatniej wartości startowej takiego napięcia poprzez polecenie *.nodeset*. Wartość wyjściowego ciągu binarnego jest to ciąg kolejnych poziomów napięcia w węźle (*3b*) podczas kolejnych stanów wysokich zegara (*shn*) przy jednoczesnym spełnieniu warunku, że stan napięcia klucza (*sh1*) jest niski.

Rys. 1. Schemat blokowy badanego przetwornika analogowo – cyfrowego (a), realizacja bloku mnożącego (b) sumatora (c), układu próbkująco-pamiętającego (d) oraz kluczy sygnałowych CMOS (e).

4. Instrukcja wykonania ćwiczenia.

W ramach ćwiczenia należy wykonać badania symulacyjne przetwornika wg zamieszczonej poniżej listy. Wyniki symulacji jak również wyniki wykonania pozostałych poleceń należy umieścić w protokole, którego wzór znajduje się w załączniku B. Załącznik ten, po wypełnieniu, należy przesłać pocztą elektroniczną na adres wskazany przez prowadzącego zajęcia.

5. Lista czynności do wykonania w ramach ćwiczenia:

- Opisz krótko (ok. 10 zdań) sposób załączania kluczy zapewniający poprawną pracę przetwornika z rys. 1. Ile cykli zegara (i jakiego zegara) potrzeba na przetworzenie słowa cyfrowego na postać analogową.
- Przetwornik idealizowany. Wykonaj symulację przetworzenia następujących wartości napięć wejściowych: 3mV, 7mV, 15mV, 30mV, 60mV, 125mV, 250mV, 500mV. Ile wynosi wartość wyjściowa kodu dwójkowego i ile wynoszą błędy przetworzenia poszczególnych napięć wejściowych?
- Przetwornik rzeczywisty. Wykonaj symulację przetworzenia następujących wartości napięć wejściowych: 3mV, 7mV, 15mV, 30mV, 60mV, 125mV, 250mV, 500mV. Ile wynosi wartość wyjściowa kodu dwójkowego i ile wynoszą błędy przetworzenia poszczególnych napięć wejściowych?
- Bazując na powyższych symulacjach oszacuj maksymalne osiągnięte rozdzielczości dla przetwornika idealizowanego oraz rzeczywistego.
- Wykonaj szczegółową symulację przetwornika rzeczywistego dla napięcia wejściowego dającego największy błąd. Należy dokładnie prześledzić zmiany napięcia w węzłach (1), (2), (Va), (5) oraz (4) w trakcie przetwarzania sygnału wejściowego w czasie generowania pierwszych 6 bitów słowa wyjściowego. Napięcia w węzłach (1), (4), oraz (5) należy mierzyć w końcowej fazie włączenia klucza sh natomiast napięcia w węzłach

- (2) i (Va) należy mierzyć w końcowej fazie klucza **shn**. Jakie bloki powodują powstawanie istotnych błędów przetwarzania i jak można by je wyeliminować?
- F) Jaką maksymalną częstotliwość przełączania kluczy można zastosować w badanym przetworniku AC? Odpowiedź uzasadnij wykonując odpowiednie symulacje. W tym celu należy w kolejnych symulacjach, dla wartości napięcia wejściowego dającej największy błąd przetworzenia, dwukrotnie zmniejszać okres zegara (poprzez zmianę parametru **coef**) oraz czas analizy. Jako wartość graniczną należy przyjąć taki okres zegara dla którego błąd przetwarzania zwiększył się ok. 2 krotnie.
- G) Należy podać wnioski końcowe (skomentować uzyskane wyniki oraz zaproponować możliwe modyfikacje przetwornika) oraz uwagi co do zakresu ćwiczenia.

6. Literatura:

- [1] Z. Staszak., J. Glinianowicz, D. Czarnecki, skrypt pt. „Układy elektroniczne liniowe”.
- [2] A. Guziński, „Liniowe elektroniczne układy analogowe”, WNT 1992.
- [3] J. Izydorczyk, „PSpice komputerowa symulacja układów elektronicznych”, Helion, 1993.
- [4] B. Pankiewicz, materiały pomocnicze do przedmiotu „Projektowanie Układów ASIC”, Gdańsk 2005.

Dodatek A – lista połączeń badanego przetwornika.

PROJEKTOWANIE UKŁADÓW ASIC Cw nr 3: "Szeregowy algorytmiczny przetwornik analogowo – cyfrowy".

```
* Zasilanie
Vdd vdd 0 3.3V
Vpp vpp 0 -3.3V
* Napięcie odniesienia
Vref vref 0 512mV
*Vref2 vref2 0 0.5V
* Napięcie wejściowe
Vin vin 0 250.0mV
.param coef=1 ; zmiana okresu pracy przetwornika
*Sterowanie kluczmi S1 i S2 oraz kluczami układu probkujaco-pamietajacego
Vs1 s1 0 pulse 0V 3.3V {coef*5us} {coef*10ns} {coef*10ns} {coef*10us} {coef*320us}
Vs2 s2 0 pulse 0V 3.3V {coef*16us} {coef*10ns} {coef*10ns} {coef*308us} {coef*320us}
Vs_sh sh 0 pulse 0V 3.3V {coef*6us} {coef*10ns} {coef*10ns} {coef*8us} {coef*20us}
Vs_shn shn 0 pulse 0V 3.3V {coef*16us} {coef*10ns} {coef*10ns} {coef*8us} {coef*20us}

**** Przetwornik algorytmiczny A/C
*Klucze przetwornika
X_S1 vin 1 s1 Vdd Vpp Sreal ; Sideal albo Sreal
X_S2 5 1 s2 Vdd Vpp Sreal ; Sideal albo Sreal
X_S3 4 0 3a Vdd Vpp Sreal ; Sideal albo Sreal
X_S4 4 vref 3b Vdd Vpp Sreal ; Sideal albo Sreal
*Sumator
X_sum Va 4 5 Vdd Vpp SUM
*S/H
X_sh 1 2 sh shn Vdd Vpp SH
*x2
X_X2 2 Va Vdd Vpp x2
*Komparator
X_komp Va Vref 3 Vdd Vpp OA ; OAi albo OA
*Inwertery sterujące kluczami S3 i S4
X_inv1 3 3a Vdd INV
X_inv2 3a 3b Vdd INV
**** Koniec przetwornika

**** Definicje uzytych podukadów ****
* INV
.subckt INV in out Vdd
M1 out in 0 0 nfet W=0.54u L=0.18u
M2 out in Vdd Vdd pfet W=0.54u L=0.18u
.ends
*mult x2
.subckt x2 in out Vdd Vpp
R1 1 0 100k
R2 1 out 100k
```

```

X1 in 1 out Vdd Vpp OA ; OAi albo OA
.ends

*SUM
.subckt SUM inp inm out Vdd Vpp
R1 inp 1 100k
R2 inm 2 100k
R3 1 0 100k
R4 2 out 100k
Xoa 1 2 out Vdd Vpp OA ; OAi albo OA
.ends

*S/H
.subckt SH in out sh shn Vdd Vpp
X_S1 in 1 sh Vdd Vpp Sreal ; Sideal albo Sreal
X_S2 2 3 shn Vdd Vpp Sreal ; Sideal albo Sreal
X_OA1 1 2 2 Vdd Vpp OA ; OAi albo OA
X_OA2 3 out out Vdd Vpp OA ; OAi albo OA
C1 1 0 10pF
C2 3 0 10pF
.ends

*Wzmacniacz operacyjny
.subckt OA inp inm out Vdd Vpp
* Lista polaczen
M1 1 inm 3 vpp nfet W=1.44u L=0.54u
M2 2 inp 3 vpp nfet W=1.44u L=0.54u
M3 1 1 vdd vdd pfet W=1.62u L=0.54u
M4 2 1 vdd vdd pfet W=1.62u L=0.54u
M5 4 2 vdd vdd pfet W=48.6u L=1.62u
M6 4 4 5 vpp nfet W=0.54u L=0.9u
M7 5 6 vpp vpp nfet W=33.6u L=3.24u
M8 vdd 4 out vpp nfet W=64.8u L=1.08u
M9 vpp 5 out vdd pfet W=194.4u L=1.08u
M10 6 6 vdd vdd pfet W=0.54u L=57.6u
M11 6 6 vpp vpp nfet W=2.16u L=1.08u
M12 3 6 vpp vpp nfet W=2.16u L=1.08u
Cc out 2 .1pF ;0.1pF
.ends

*Wzmacniacz operacyjny idealny (prawie)
.subckt OAi inp inm out Vdd Vpp
Eoa out_p 0 inp inm 1e8
R_p out_p out 100
D1 out Vdd diode
D2 0 out diode
.ends

*Klucz rzeczywisty
.subckt Sreal 1 2 3a vdd vpp
M1 1 3c 2 vpp nfet W=0.54u L=0.18u
M2 1 3b 2 vdd pfet W=0.54u L=0.18u
M3 3b 3a 0 vpp nfet W=0.54u L=0.18u
M4 3b 3a vdd vdd pfet W=0.54u L=0.18u
M5 3c 3b 0 vpp nfet W=0.54u L=0.18u
M6 3c 3b vdd vdd pfet W=0.54u L=0.18u
.ends

*Model klucza idealizowanego
.subckt Sideal 1 2 3 vdd Vpp
S1 1 2 3 0 switch
.model switch Vswitch (Ron=100 Roff=1000g Von=3.3 Voff=0)
.ends

* Analizy - tu nalezy podac niezbedne do wykonania rodzaje analiz PSPICE
.param tstop=340us*coef
.tran 1u 340us ; 340us
*.dc Vin -2u 2u 0.01u
*.savebias bias500real tran
.inc bias250real
.probe
.options trtol=1 itl4=10000 itl1=10000 itl5=0
*.nodeset v(x_sh.1)=1 v(x_sh.3)=1
* Modele
.model diode d
* T49P SPICE BSIM3 VERSION 3.1 PARAMETERS
*SPICE 3f5 Level 8, Star-HSPICE Level 49, UTMOST Level 8
* DATE: Dec 1/04
* LOT: T49P WAF: 3011
* Temperature_parameters=Default
.MODEL nfet NMOS (
LEVEL = 7

```

```

+VERSION = 3.1          TNOM   = 27          TOX     = 4.1E-9 dev=0.5%
+XJ       = 1E-7        NCH    = 2.3549E17    VTH0    = 0.3631313 dev=0.5%
+K1       = 0.5920712   K2    = 3.261973E-3    K3      = 1E-3
+K3B      = 2.9061018   W0     = 1E-7        NLX     = 1.840449E-7
+DVT0W    = 0          DVT1W   = 0          DVT2W   = 0
+DVT0     = 1.4767146  DVT1   = 0.4177419    DVT2    = 8.829889E-3
+U0       = 255.1380803 UA     = -1.597788E-9   UB      = 2.53505E-18
+UC       = 4.766568E-11 VSAT   = 1.010331E5     A0      = 1.80776
+AGS      = 0.3951935   B0     = 2.536033E-7   B1      = 5E-6
+KETA     = -5.061981E-3 A1     = 5.396345E-4   A2      = 0.8936768
+RDSW     = 111.58989  PRWG   = 0.5          PRWB    = -0.2
+WR       = 1          WINT    = 0          LINT    = 1.840173E-8
+XL       = 0          XW     = -1E-8        DWG     = -5.605289E-9
+DWB      = 1.137609E-8 VOFF   = -0.0871468    NFACTOR = 2.3018187
+CIT      = 0          CDSC   = 2.4E-4        CDSCD   = 0
+CDSCB    = 0          ETA0   = 3.127659E-3   ETAB    = 9.485027E-6
+DSUB     = 0.018202   PCLM   = 0.7464953    PDIBLC1 = 0.2263045
+PDIBLC2  = 2.358517E-3 PDIBLCB = -0.1        DROUT   = 0.8266278
+PSCBE1   = 4.915846E10 PSCBE2 = 2.831646E-9   PVAG    = 0.010936
+DELTA    = 0.01      RSH    = 6.6          MOBMOD  = 1
+PRT      = 0          UTE    = -1.5        KT1     = -0.11
+KT1L     = 0          KT2    = 0.022       UA1     = 4.31E-9
+UB1      = -7.61E-18 UC1     = -5.6E-11    AT      = 3.3E4
+WL       = 0          WLN    = 1          WW     = 0
+WWN      = 1          WWL    = 0          LL     = 0
+LLN      = 1          LW     = 0          LWN    = 1
+LWL      = 0          CAPMOD  = 2          XPART   = 0.5
+CGDO     = 8.4E-10   CGSO   = 8.4E-10    CGBO    = 1E-12
+CJ       = 9.619152E-4 PB      = 0.8        MJ      = 0.3787773
+CJSW     = 2.61908E-10 PBSW   = 0.8        MJSW    = 0.157929
+CJSWG    = 3.3E-10   PBSWG  = 0.8        MJSWG   = 0.157929
+CF       = 0          PVTH0  = -6.300783E-5  PRDSW   = -2.1729835
+PK2      = 9.978988E-4 WKETA  = 8.888859E-5   LKETA   = -6.31897E-3
+PU0      = 4.3665601 PUA     = 9.428511E-14 PUB     = 0
+PVSAT    = 1.356405E3 PETA0  = 1.003159E-4 PKETA   = -1.583628E-3 )
*
.MODEL pfet PMOS (
+VERSION = 3.1          TNOM   = 27          TOX     = 4.1E-9 dev=0.5%
+XJ       = 1E-7        NCH    = 4.1589E17    VTH0    = -0.3706453 dev=0.5%
+K1       = 0.5740728   K2    = 0.0277093    K3      = 0
+K3B      = 7.9502396   W0     = 1E-6        NLX     = 1.195464E-7
+DVT0W    = 0          DVT1W   = 0          DVT2W   = 0
+DVT0     = 0.6525814  DVT1   = 0.2558611    DVT2    = 0.1
+U0       = 103.6542095 UA     = 1.044279E-9   UB      = 1E-21
+UC       = -1E-10     VSAT   = 1.528072E5     A0      = 1.6482476
+AGS      = 0.3296056   B0     = 3.334823E-7   B1      = 1.106095E-6
+KETA     = 0.0261026  A1     = 0.5575286    A2      = 0.4098665
+RDSW     = 304.2182406 PRWG   = 0.5          PRWB    = 0.5
+WR       = 1          WINT    = 0          LINT    = 3.397866E-8
+XL       = 0          XW     = -1E-8        DWG     = -2.581645E-8
+DWB      = 4.944839E-9 VOFF   = -0.0842496    NFACTOR = 1.9148145
+CIT      = 0          CDSC   = 2.4E-4        CDSCD   = 0
+CDSCB    = 0          ETA0   = 0.0744062   ETAB    = -0.056221
+DSUB     = 0.77235    PCLM   = 2.099528    PDIBLC1 = 8.859692E-4
+PDIBLC2  = 0.021643  PDIBLCB = -1E-3        DROUT   = 0
+PSCBE1   = 3.210588E9 PSCBE2 = 9.291482E-10 PVAG    = 14.895735
+DELTA    = 0.01      RSH    = 7.5          MOBMOD  = 1
+PRT      = 0          UTE    = -1.5        KT1     = -0.11
+KT1L     = 0          KT2    = 0.022       UA1     = 4.31E-9
+UB1      = -7.61E-18 UC1     = -5.6E-11    AT      = 3.3E4
+WL       = 0          WLN    = 1          WW     = 0
+WWN      = 1          WWL    = 0          LL     = 0
+LLN      = 1          LW     = 0          LWN    = 1
+LWL      = 0          CAPMOD  = 2          XPART   = 0.5
+CGDO     = 6.45E-10   CGSO   = 6.45E-10    CGBO    = 1E-12
+CJ       = 1.148706E-3 PB      = 0.8422946   MJ      = 0.408913
+CJSW     = 2.18625E-10 PBSW   = 0.8        MJSW    = 0.3448738
+CJSWG    = 4.22E-10   PBSWG  = 0.8        MJSWG   = 0.3448738
+CF       = 0          PVTH0  = 1.374126E-3   PRDSW   = 0.9646861
+PK2      = 1.205583E-3 WKETA  = 0.0277979    LKETA   = 2.778855E-3
+PU0      = -0.656906  PUA     = -3.48783E-11 PUB     = 1E-21
+PVSAT    = -50.1579558 PETA0  = 1.003159E-4 PKETA   = -3.130573E-3 )
.end

```

Dodatek B – wzór protokołu. Zawartość umieszczoną poniżej należy skopiować do osobnego dokumentu i po wypełnieniu wysłać na adres wskazany przez prowadzącego zajęcia.

Ćwiczenie nr 3. Szeregowy algorytmiczny przetwornik analogowo – cyfrowy.

Lp.	Nazwa	Wartość						
1	Data wykonania ćwiczenia.							
2	Osoby wykonujące ćwiczenie.							
3	5.A. Opis sposobu załączania kluczy (ok. 10 zdań).							
4	5.B. Przetwornik idealizowany. Symulacja przetworzenia kilku napięć wejściowych w postać cyfrową	Napięcie wejściowe [mV]	Wartość teoretyczna [dec]	Wartość uzyskana [dec]	Błąd przet. [dec]	Błąd przet. [%]		
		3	3					
		7	7					
		15	15					
		30	30					
		60	60					
		125	125					
		250	250					
5	5.C. Przetwornik rzeczywisty. Symulacja przetworzenia kilku napięć wejściowych w postać cyfrową.	Napięcie wejściowe [mV]	Wartość teoretyczna [dec]	Wartość uzyskana [dec]	Błąd przet. [dec]	Błąd przet. [%]		
		3	3					
		7	7					
		15	15					
		30	30					
		60	60					
		125	125					
		250	250					
6	5.D. Szacowanie rozdzielczości przetwornika wraz z uzasadnieniem.	Rozdzielczość przetwornika idealizowanego [bitów]				Rozdzielczość przetwornika rzeczywistego [bitów]		
7	5.E. Należy dokładnie prześledzić zmiany napięcia w węzłach (1), (2), (Va), (5) oraz (4) w trakcie przetwarzania sygnału wejściowego. Jakiego bloki przetwornika rzeczywistego powodują powstawanie błędów przetwarzania i jak można by je wyeliminować?	Krok	1	2	3	4	5	6
		V(1) winno być						
		V(1) jest						
		V(2) winno być						
		V(2) jest						
		V(Va) winno być						
		V(Va) jest						
		V(5) winno być						
		V(5) jest						
		V(4) winno być						
V(4) jest								
8	5.F. Jaka maksymalna częstotliwość przełączania kluczy można zastosować w badanym przetworniku AC?							
9	5.G. Należy podać wnioski końcowe (skomentować uzyskane wyniki oraz zaproponować możliwe modyfikacje przetwornika) oraz uwagi co do zakresu ćwiczenia.							